

Prosjektrapport

Ombruket Ellingsrud - Måling av effekt

Dato	31.12.2025
Avsender	Petter Nielsen og Håkon Iversen (Pådriv Oslo)
Mottaker	Astrid Kjellevold (Ombruket), Tanu Priya Uteng (TØI), Ananda Magnussen, (Pådriv Oslo)

Bakgrunn

ReShare er et forskningsprosjekt med formål om å styrke vår forståelse av bærekraftig atferd og forbruk blant beboere i urbane områder, og undersøke hvordan delt mobilitet (RMS - Residential Mobility Sharing) og **delte arealer (RSS - Residential Space Sharing)** kan bidra til å oppnå et mer bærekraftig forbruk. Prosjektet er finansiert av Forskningsrådet og ledes av TØI, med Pådriv Oslo som en av partnerne. Du kan lese mer om ReShare på prosjektets hjemmeside: <https://www.nmbu.no/en/projects/node/45152> og hos Forskningsrådet: <https://prosjektbanken.forskningsradet.no/project/FORISS/326735>

Case Ellingsrud

Sammen for Ellingsrud er et pågående prosjekt i regi av Pådriv Oslo med mål å utvikle en arena for samfunnsutvikling på Ellingsrud med et samarbeid og en struktur som styrker lokalmiljøet og binder sammen menneskene, og som dermed blir en ny samarbeidspraksis som kan stå seg over tid. Se denne [presentasjonen](#) for en oversikt.

Arbeidspakke WP3 i Reshare skal forske på virkningen av deleløsninger innen arealbruk og mobilitet blant et utvalg fastboende husholdninger i utvalgte områder i Oslo.

Gjennom et arbeidsverksted mellom Reshare og Sammen for Ellingsrud 09.04.2025, ble det identifisert et eksperimenteringscase for involvering av Reshare i Sammen for Ellingsrud. Ombruksinitiativet med navn Ombruket ønsket å få mer data på om det de gjør fungerer opp mot deres formål.

Om Ombruket:

Ombruket ønsker å etablere en inkluderende sirkulær møteplass på Ellingsrudåsen senter som er åpen for alle aldersgrupper, og der innbyggere kan gi og få brukbare ting, ungdom kan få arbeidstrening, det kan tilbys veiledning i reparasjon/redesign gjennom RE:CREATE, og det kan arrangeres relevante foredrag og kurs. Målet er å fremme deling, bytte, ombruk og reparasjon, samt å redusere avfall ved å øke gjenvinningsgraden. Ombruket ønsker også å undersøke nærmere holdninger til nykjøp, for å se om ombruk faktisk fører til mindre forbruk.

Dette initiativet vil bidra til bevisstgjøring om viktigheten av gjenbruk både lokalt og globalt, samtidig som det gir økonomiske fordeler i en utfordrende tid. Konseptet kalles en "sirkulær møteplass" og støtter FNs bærekraftsmål.

Problemstillinger

Fører Ombruket til redusert forbruk/mindre avfall?

Hva har Ombruket å si for den sosiale bærekraften i lokalsamfunnet på Ellingsrud?

Vil en samlokalisering av aktører/deling av arealer føre til mer ombruk og økt sosial bærekraft?

Ombrukets fremtidige funksjon

Oppsummering av hovedresultater

Fører Ombruket til redusert forbruk/mindre avfall?

Ombrukets salgsvirksomhet bidrar til å redusere avfallsmengden på Ellingsrud med 0,35 tonn/mnd tilsvarende 0,25 % av total avfallsmengde. Med forutsetning om at reduksjonen i avfallsmengde kun skjer innen tekstil tilsvarer dette 23% av totalt tekstilavfall. Ombrukets bidrag anses som lite totalt, men stort med hensyn til tekstil.

Salg og reparasjon gjennom Ombruket synes å erstatte 75% av nykjøp, og dermed redusere forbruket av nye varer vesentlig mer på Ellingsrud enn bruksalg gjør på landsbasis. Spørreundersøkelser og fokusgruppeintervjuer understøtter at Ombruket har en betydelig effekt på forbruket av nye varer blant Ombrukets kunder, både på kort og lengre sikt.

Hva har Ombruket å si for den sosiale bærekraften i lokalsamfunnet på Ellingsrud?

Ombruket bidrar til å mobilisere personer til frivillighet, både blant de som hadde engasjert seg i frivillig arbeid uansett, og de som ikke hadde gjort det for andre enn Ombruket. At Ombruket er plassert på Ellingsrud har svært stor betydning. Det kan ut fra både spørreundersøkelsene og fokusgruppeintervjuene slås fast at Ombruket bidrar stort til å fremme frivillighet på Ellingsrud.

Ombruket oppfattes ganske entydig å ha en svært viktig rolle i å fremme inkludering og fellesskap på Ellingsrud.

Ombruket synes å bidra betydelig til å styrke lokal identitet på Ellingsrud. Dette vises gjennom antallet arrangementer, deltakere og interessentgruppens oppfattelse av hvordan Ellingsruds lokale identitet påvirkes.

Vil en samlokalisering av aktører/deling av arealer føre til mer ombruk og økt sosial bærekraft?

En samlokalisering av Ombruket med andre aktører / funksjoner på Ellingsrudåsen torg kan forsterke Ombrukets rolle som en stabil og inkluderende møteplass for hele lokalbefolkningen. Det er imidlertid viktig å vurdere denne effekten opp mot hva det vil si for eksisterende lokasjon om Ombruket flyttes derfra, og også i hvilken grad Ombruket da klarer å beholde den unike identiteten den har i dag.

Ombrukets fremtidige funksjon

For fremtiden er det behov for å ta stilling til om Ombruket primært skal være en ombruksstasjon eller en sosial møteplass. Valget her vil ha stor betydning for hvordan Ombruket skal drives rent profesjonelt, menneskelig og økonomisk. Å være både ombruksstasjon og sosial møteplass like mye kan være vanskelig å få til rent driftsmessig. Dette blir det viktig å bruke tid på å avklare i tiden fremover.

Gjennomføringsplan

1) Fører Ombruket til redusert forbruk/mindre avfall?

Måleindikatorer på følgende områder:

a) Redusert avfall = Varer ut (salg, reparasjon)

Registrering av samlet varemengde ut fra Ombruket (tonn/mnd) til salg og reparasjon, ekskl. varemengde ut fra Ombruket til gjenvinningsstasjon, gir et godt bilde av hvor mye Ombruket bidrar til redusert avfall.

Måleparameteren bygger på antakelsen om at disse varene ellers ville ha blitt kastet.

b) Redusert forbruk = Varer ut (salg, reparasjon) * α

α er en faktor som angir hvor stor andel av ombrukte varer som faktisk erstatter kjøp av nye varer. α anslås gjennom brukerundersøkelser blant de som kjøper eller reparerer varer om de ellers ville kjøpt nye varer.

Måleparameteren bygger på antakelsen om at kjøp av brukte varer til en viss grad erstatter kjøp av nye varer.

Før brukerundersøkelser er gjennomført, settes α til 16%¹.

2) Hva har Ombruket å si for den sosiale bærekraften i lokalsamfunnet?

Måleindikatorer på følgende områder:

a) Fremmer frivillighet

Ombruket mobiliserer til frivillighet og lokalt engasjement på Ellingsrud

b) Fremmer inkludering og fellesskap

Ombruket skaper sosiale møteplasser og samhold blant brukerne av Ombrukets tilbud og aktiviteter.

c) Styrker lokal identitet og stolthet

Ombruket skaper stolthet og eierskap i lokalsamfunnet.

Målområde	Indikator	Måleenhet / Metode
Fremmer frivillighet	Antall personer involvert i frivillig arbeid gjennom Ombruket	Antall personer per måned/år

¹ Dette tallet er hentet fra SIFO-rapporten "[Mot en mer bærekraftig garderobe](#)". Rapporten avdekker at gjenbrukskunder i Norge i snitt kjøper gjennomsnittlig 52 klesplagg per år, herunder 37 nye, mens kunder som kjøper nytt kjøper gjennomsnittlig 44 nye klesplagg per år. Dvs at gjenbrukskunder kjøper 7 færre nye plagg enn de som ikke kjøper brukt = 16%. SIFO-rapporten har ikke undersøkt i hvilken grad reduksjon i kjøp av nye plagg også resulterer i reduksjon i produksjon av nye plagg. Det gjøres også oppmerksom på at SIFO-rapporten kun har undersøkt kjøp av klesplagg (eks. fottøy), og ikke andre typer varer som Ombruket selger og reparerer.

	Antall timer frivillig arbeid	Timer per måned/år
	Tilfredshet blant de frivillige	Svar fra spørreundersøkelse
	Antall frivillige som engasjerer seg grunnet plasseringen på Ellingsrud	Svar fra spørreundersøkelse
Fremmer inkludering og fellesskap	Antall kunder av Ombrukets butikk	Antall personer per måned/år
	Antall deltakere på RE:CREATE/ Ombrukets reparasjonsaktiviteter	Antall personer per måned/år
	Tilfredshet blant brukerne	Svar fra spørreundersøkelse
	Opplevd inkludering og fellesskap	Svar fra spørreundersøkelse
Styrker lokal identitet og stolthet	Antall sosiale arrangementer (kurs, verksteder, etc.)	Antall arrangementer
	Deltakelse på sosiale arrangementer	Antall deltakere per arrangement
	Opplevd lokal identitet	Kvalitativ feedback/ intervjuer
	Opplevd stolthet til Ellingsrud	Kvalitativ feedback/ intervjuer

Målemetoder

- Måle **kvantitative data** gjennom telling (antall, timer)
- Måle **kvalitative data** gjennom spørreundersøkelser til:
 - [Kunder av Ombrukets butikk og deltakere på RE:CREATE / Ombrukets reparasjonsaktiviteter](#)
 - [Frivillige på Ombruket](#)
- Måle **kvalitative data** gjennom [intervjuer](#) (enkeltintervjuer eller fokusgruppeintervjuer).

3) Vil en samlokalisering av aktører/deling av arealer føre til mer ombruk og økt sosial bærekraft?

Utgangspunktet er at Ombruket i dag er lokalisert i et separat bygg litt utenfor Ellingsrudåsen torg, men vil muligens samlokaliseres i lokaler på Ellingsrudåsen torg i løpet av 2026.

Måleindikatorer på følgende områder:

a) Ombruk

Samlokalisering / deling av arealer mellom Ombruket og andre aktører på Ellingsrudåsen torg fører til mer ombruk enn da de var lokalisert i separat bygg utenfor torget.

b) Sosial bærekraft

Samlokalisering / deling av arealer mellom Ombruket og andre aktører på Ellingsrudåsen torg fører til økt sosial bærekraft i forhold til da de var lokalisert i separat bygg utenfor torget.

Målområde	Indikator	Måleenhet / Metode
Ombruk	Varer ut før og etter samlokalisering	Varemengde per måned/år
Sosial bærekraft	Arbeidsplasser og inkludering før og etter samlokalisering	Som problemstilling 2) over
	Fremmer fellesskap og frivillighet før og etter samlokalisering	Som problemstilling 2) over
	Styrker bevissthet, lokal identitet og deltakelse før og etter samlokalisering	Som problemstilling 2) over

Målemetoder

- Måle **kvantitative data** gjennom telling (antall, timer)
- Måle **kvalitative data** gjennom spørreundersøkelser (historier, opplevelser, sitater).

Utdyping

I og med at Reshare avsluttes i løpet av 2025, og samlokaliseringen tidligst vil kunne skje i 2026, vil ikke Reshare kunne gjennomføre reelle effektmålinger av en samlokalisering.

Resultater, funn og anbefalinger

1) Fører Ombruket til redusert forbruk/mindre avfall?

a) Redusert avfall = Varer ut (salg, reparasjon)

Ombruket registrerer samlet varemengde ut fra Ombruket (tonn/mnd) gjennom [salg](#). Dette tilsvarer hva Ombruket bidrar til av redusert avfall. I hele 2025 solgte Ombruket ca 3,9 tonn varer gjennom 10 aktive måneder, hvilket utgjør i gjennomsnitt 0,39 tonn / mnd i redusert avfall. [Avfallsstatistikken for Oslo kommune](#) viser at det i 2024 ble generert totalt 284 kg avfall per innbygger. [I hele delbydel Ellingsrud bor det ca 7.500 innbyggere](#). Hvis vi legger avfallsstatistikken til Oslo kommune til grunn, innebærer det at det genereres totalt ca 175 tonn avfall per mnd på Ellingsrud. Ombruket bidrar da til å redusere avfallsmengdene med ca. 0,22% totalt.

Ombruket på Ellingsrud leverer også brukte klær til Kirkens bymisjon og brukbare ting til Lindeberglokalet (mini-gjenvinningsstasjon). Vekttall på dette er ikke tatt med i tallene over.

I tillegg bidrar reparasjonsvirksomheten til RE:CREATE / Ombruket til å redusere avfallsmengdene ytterligere. Mengden ting som repareres veies ikke, men det antas at de fleste av deltakerne på reparasjonsaktivitetene jobber med ett prosjekt om gangen.

Konklusjon:

Ombrukets salgsvirksomhet bidrar til å redusere avfallsmengden på Ellingsrud med ca. 0,39 tonn/mnd tilsvarende 0,22 % av total avfallsmengde. Ombrukets bidrag til direkte avfallsreduksjon på Ellingsrud er således lite når man sammenligner med det totale avfallet som blir generert. Bidragsprosenten blir større hvis vi avgrensner til kun de varesegmenter som Ombruket selger, men det har vi ikke godt nok tallmateriale til å kunne beregne.

Kommentar fra Ombruket:

Ombruket har aldri hatt som mål å redusere den totale avfallsmengden på Ellingsrud. Vi har hatt som et mål å være et alternativ til de store søppelhaugene som genereres i borettslagene hver gang det kommer komprimatorbil (1-2 ganger pr år) - der mye brukbare ting kastes og knuses og lite gjenvinnes. Her måtte man fått tall fra borettslagene for hvor mye som hentes for å kunne sammenligne. Ombruket tar heller ikke imot alt som kastes i komprimatorbilen, f.eks. møbler og byggmaterialer fra oppussing. Mye må jo kastes, det er det brukbare vi har vært opptatt av. Klær leveres nok i størst grad til tekstilbokser i nabolaget, dette har heller vi ikke tall på. Det er mange aktører som samler inn.

Avfall omfatter jo veldig mye, også matavfall som går til kompost og plast og papir som resirkuleres. Så denne prosenten gir lite mening. Det kan ut fra 0,2% reduksjon i total avfallsmengde konkluderes med at det er uviktig. Å sammenligne de få fraksjoner med avfall som vi tar imot på Ombruket med total avfallsmengde, gir lite mening. Men det er vanskelig å finne relevante tall her.

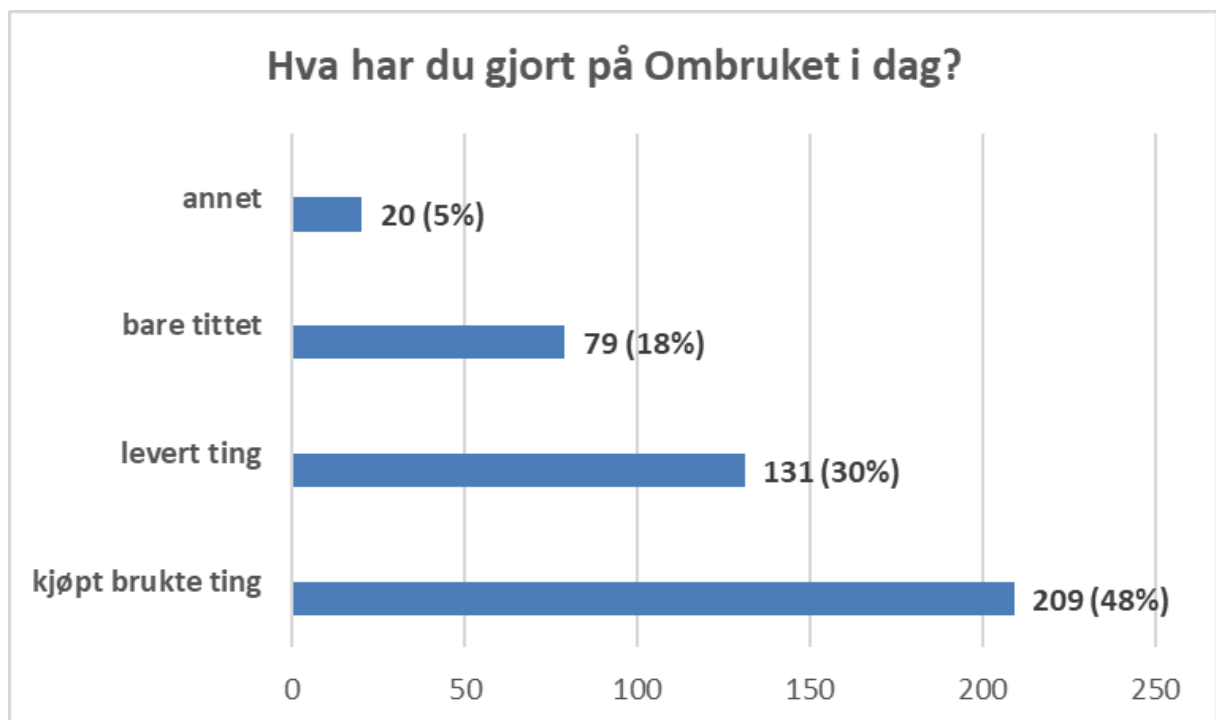
Ser i ettertid at to spørsmål som kunne vært mer relevant å stille var f.eks. hva Ombruket betyr for økonomien til den enkelte (et noe sensitivt spørsmål), og ikke minst opplevelsen av å gjøre noe bra for miljøet.

b) Redusert forbruk = Varer ut (salg, reparasjon) * α

α er en faktor som angir hvor stor andel av ombrukte varer som faktisk erstatter kjøp av nye varer.

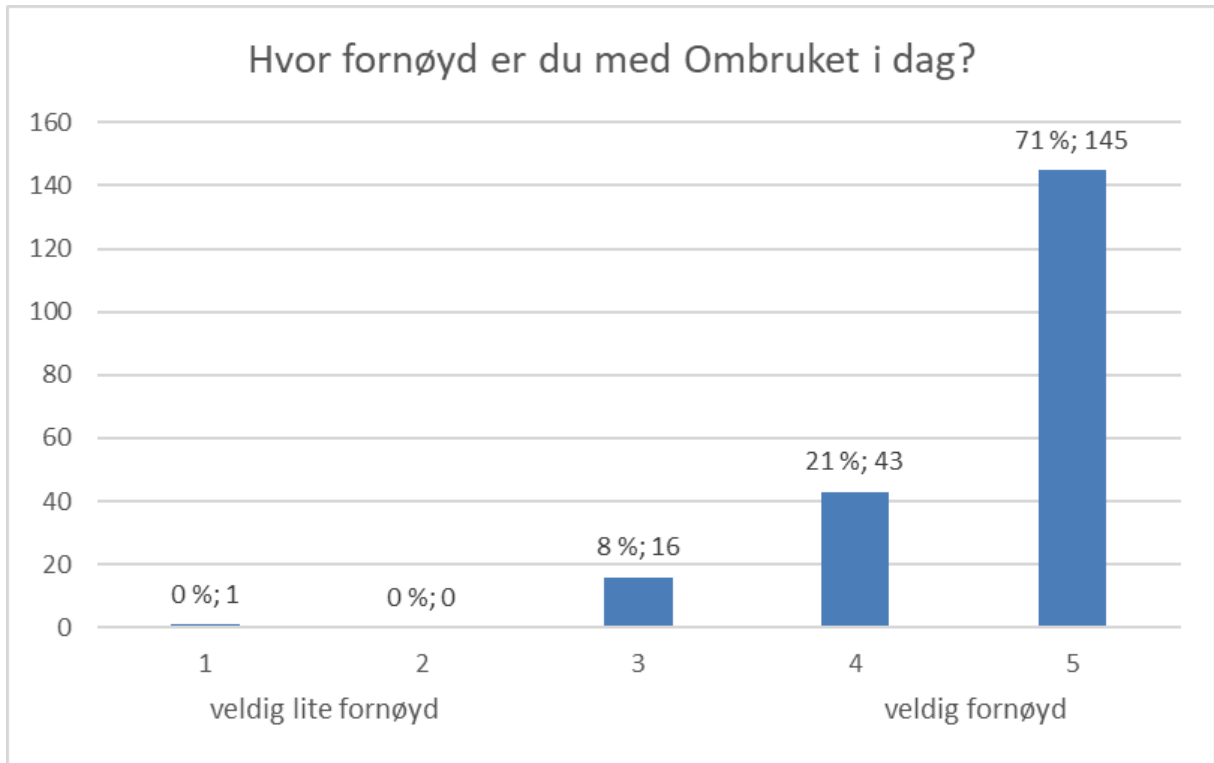
- SIFO anslår α til 16% for klær på nasjonalt nivå.

Gjennom spørreundersøkelser blant Ombrukets kunder i perioden september - oktober 2025, svarte de følgende på spørsmålet "Hva har du gjort på Ombruket i dag?":

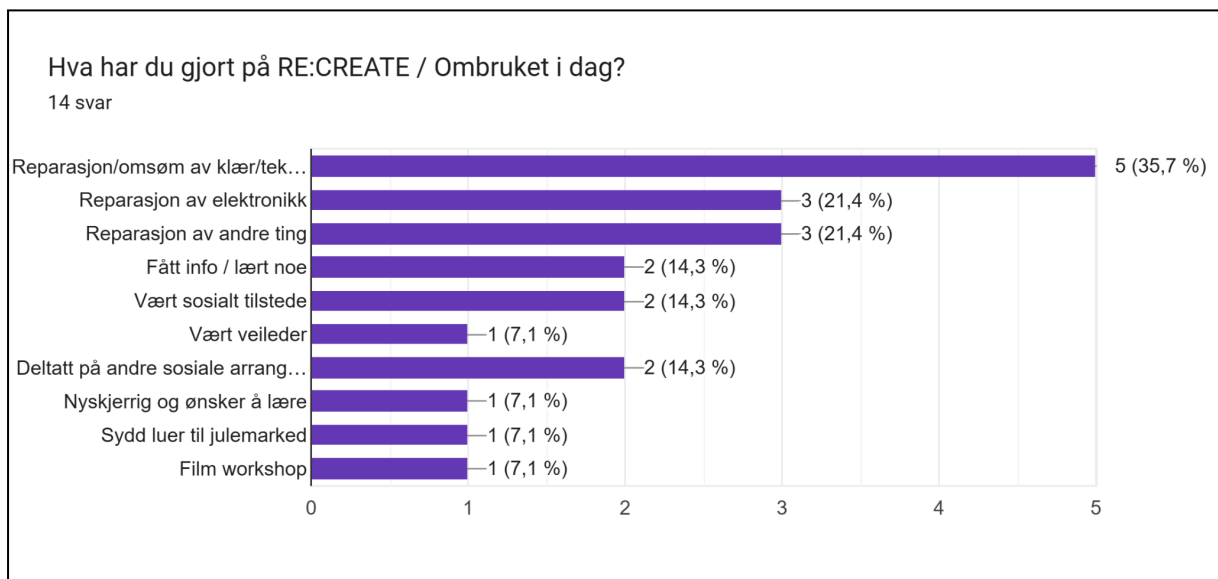

Gjennom spørreundersøkelser blant Ombrukets kunder i perioden september - oktober 2025, svarte de følgende på spørsmålet "Hvis du har kjøpt ting på Ombruket i dag, hva har du kjøpt?":

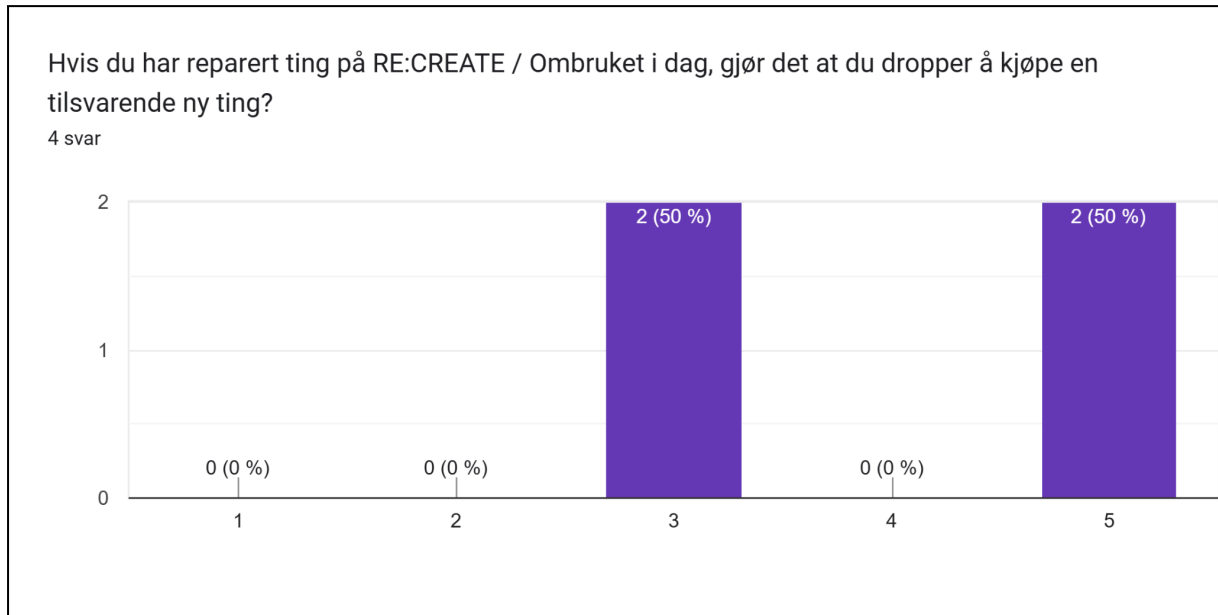
Gjennom spørreundersøkelser blant Ombrukets butikkunder i perioden september - oktober, svarte 206 kunder følgende på spørsmålet "Hvor fornøyd er du med Ombruket i dag?", hvor 1 er "Veldig lite fornøyd" og 5 er "Veldig fornøyd":

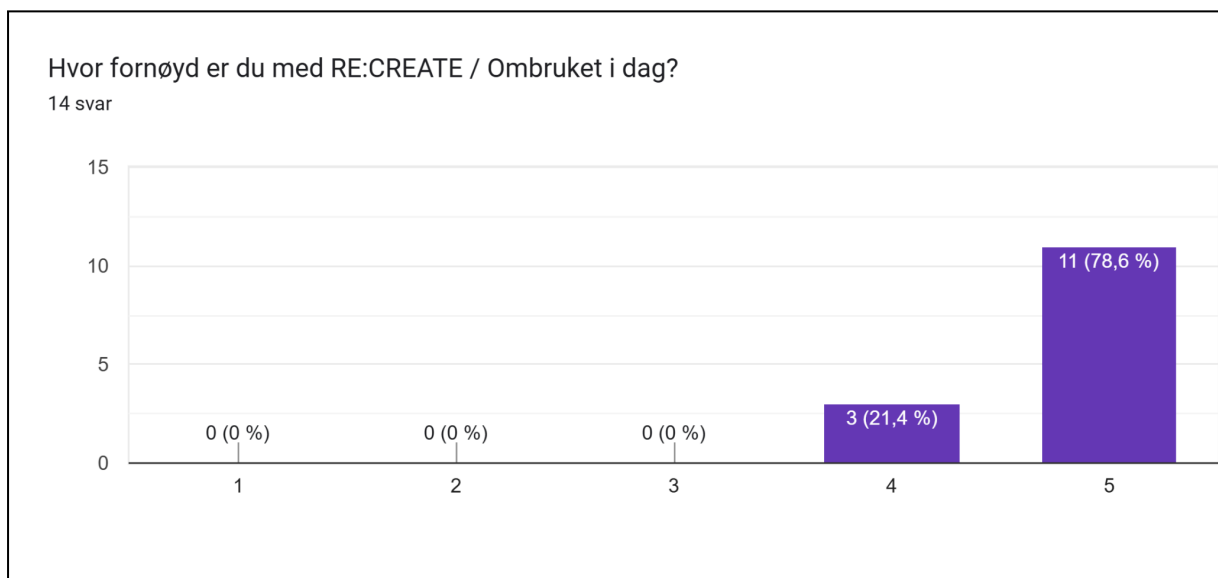
Gjennom spørreundersøkelser blant deltakerne på RE:CREATE / Ombrukets reparasjonsaktiviteter i perioden september - oktober 2025, svarte de følgende på spørsmålet "Hva har du gjort på RE:CREATE / Ombruket i dag?":

Gjennom spørreundersøkelser blant deltakerne på RE:CREATE / Ombrukets reparasjonsaktiviteter i perioden september - oktober 2025, svarte de følgende på spørsmålet "Hvis du har reparert ting på Ombruket i dag, gjør det at du dropper å kjøpe en tilsvarende ny ting?", hvor 1 er "Ikke i det hele tatt" ($\alpha = 0\%$) og 5 er "I svært stor grad" ($\alpha = 100\%$):

Gjennom spørreundersøkelser blant deltakerne på RE:CREATE / Ombrukets reparasjonsaktiviteter i perioden september - oktober 2025, svarte de følgende på spørsmålet "Hvor fornøyd er du med Ombruket i dag?", hvor 1 er "Veldig lite fornøyd" og 5 er "Veldig fornøyd":

Basert på kundeundersøkelsene og deltakerundersøkelsene anslås α for Ombruket til ca 75%.

α beregnet ut fra kundeundersøkelsene og deltakerundersøkelsene vurderes som mer korrekt for Ombruket enn α beregnet av SIFO, da kunde/deltakerundersøkelsene tar hensyn til lokale forhold på Ellingsrud.

Et [fokusgruppeintervju med 3 kunder av Ombruket i desember](#) ga underbyggende innsikt om Ombrukets rolle og evne til å redusere forbruket av nye varer blant kundene:

- Det er et svært tydelige utsagn på at Ombruket faktisk reduserer nykjøp. Ombruket fungerer ikke bare som supplement, men som et reelt alternativ til å kjøpe nytt.
Sitat: «*Det er minst fem ting som vi har skaffet gjennom Ombruket og som har erstattet noe nytt.*»
- Ombruket har i praksis overtatt rollen som hovedleverandør av enkelte varekategorier for noen av kundene, noe som indikerer varig endring i forbruksvaner.
Sitat: «*Alle skoene mine har kommet fra Ombruket det siste halvåret.*»
- Kundene uttrykker en klar forståelse av Ombrukets miljørolle: varer holdes i omløp og behovet for nyproduksjon reduseres indirekte.
Sitat: «*Tingene får forlenget levetid, og det gjør at noe varer lenger istedenfor å kastes.*»
- Den generøse mottakspraksisen til Ombruket senker terskelen for å velge ombruk fremfor kast eller salg, noe som øker tilgjengeligheten av brukte varer og dermed sannsynligheten for at andre kjøper brukt i stedet for nytt.
Sitat: «*Det at Ombruket tar på seg mye av sorteringsjobben, gjør det lettere å levere inn ting.*»
- Ombrukets mer langsiktige effekt bidrar til en normalisering av brukt som førstevalg, ikke bare et alternativ i spesielle tilfeller.
Sitat: «*På sikt kan det endre folks tankegang, til at man går inn i bruktbutikker og finner alt man trenger.*»

Konklusjon

Salg og reparasjon gjennom Ombruket synes å erstatte 75% av nykjøp, og dermed redusere forbruket av nye varer vesentlig mer på Ellingsrud enn bruksalg gjør på landsbasis. Spørreundersøkelser og fokusgruppeintervjuer understøtter at Ombruket har en betydelig effekt på forbruket av nye varer

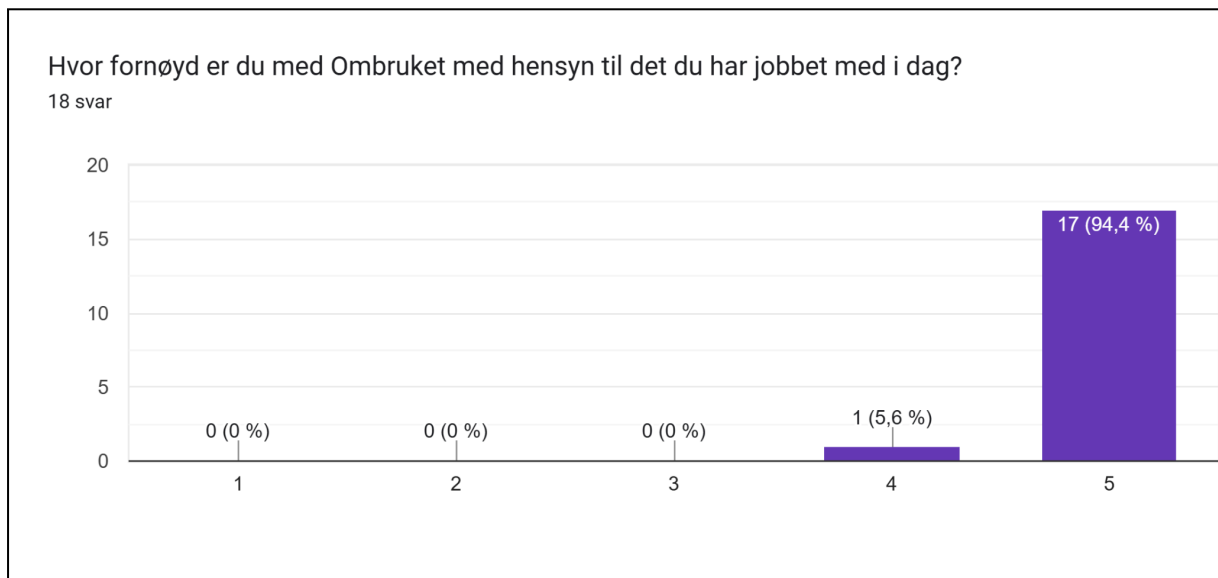
blant Ombrukets kunder, både på kort og lengre sikt.

2) Hva har Ombruket å si for den sosiale bærekraften i lokalsamfunnet?

a) **Fremmer frivillighet**

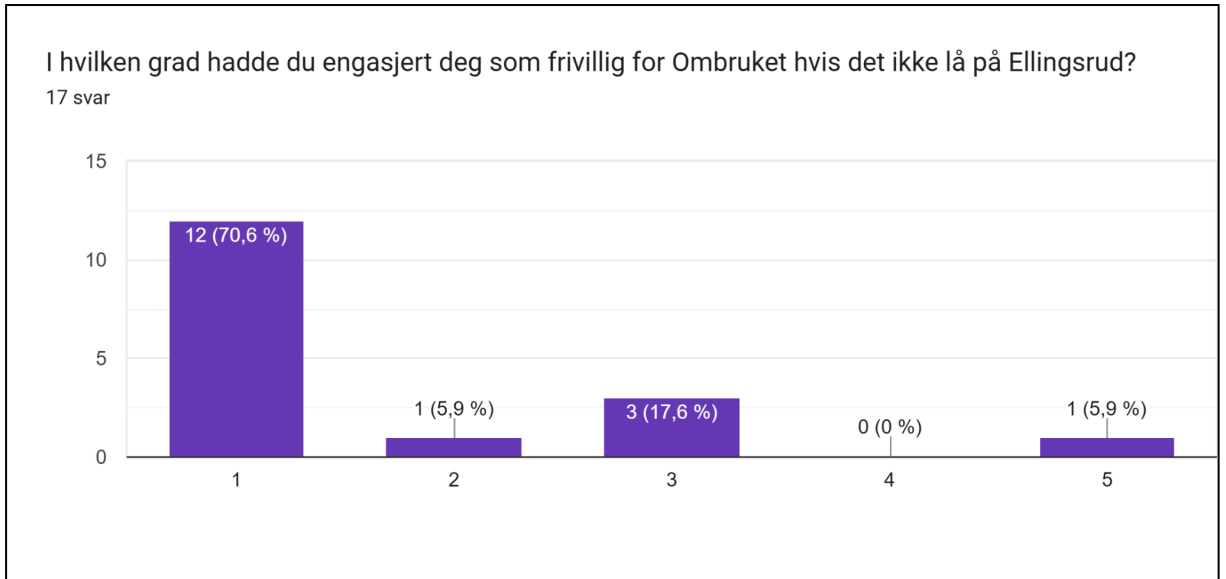
Ombruket fører oversikt over [antall personer de involverer per gang](#) og per år i frivillig arbeid. I 2025 har de involvert gjennomsnittlig 6 personer pr. gang til drift av ombrukslokalet, og 2 personer pr. gang til reparasjonsaktiviteter. Til sammen har de involvert 19 personer. I tillegg har de involvert frivillige på arrangementer som Ellingsruddagene, fellesdugnad for søppelplukk, kollektivt prosjekt med vimpelsøm til pynting av torget, julemarked, nabolagssamlinger, gruppe- og vaktmøter, som de ikke har registrert tall for, men som også utgjør en del timer. Til sammen har de frivillig brukt anslagsvis 2500 timer i 2025. Dette tilsvarer ca 128% stilling basert på 37,5 timers uke.

Gjennom spørreundersøkelser blant de frivillige i perioden september - oktober, svarte 18 frivillige følgende på spørsmålet "Hvor fornøyd er du med Ombruket med hensyn til det du har jobbet med i dag?", hvor 1 er "Veldig lite fornøyd" og 5 er "Veldig fornøyd":

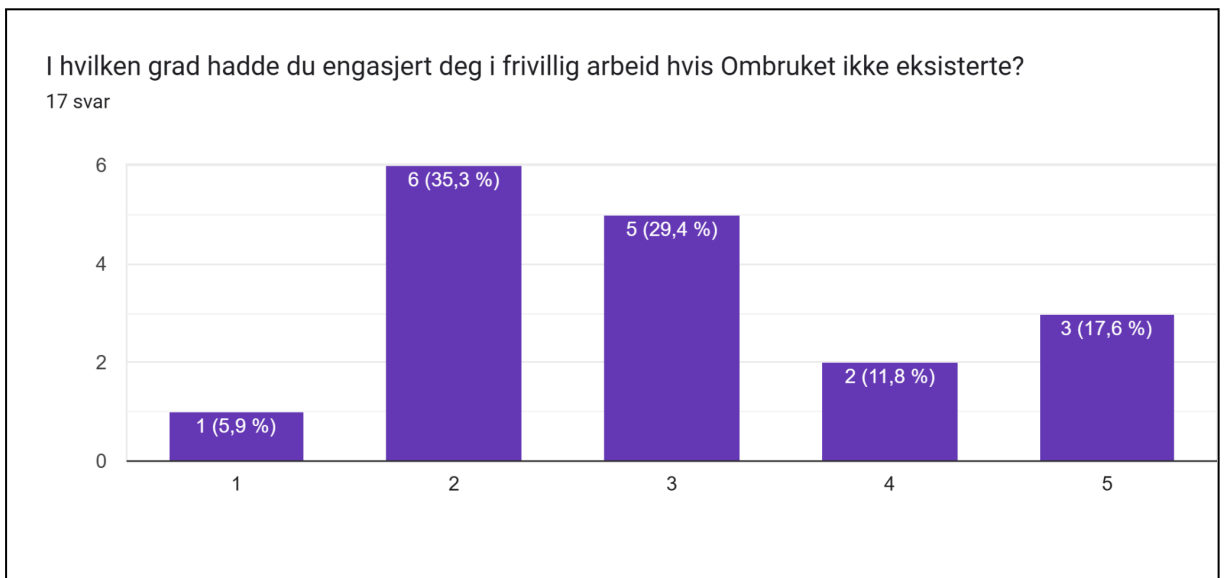
Tilfredsheten blant Ombrukets frivillige anslås da ut fra spørreundersøkelsene til 99%.

Gjennom spørreundersøkelser blant de frivillige i perioden september - oktober, svarte de følgende på spørsmålet "I hvilken grad hadde du engasjert deg som frivillig for Ombruket hvis det ikke lå på Ellingsrud?", hvor 1 er "Ikke i det hele tatt" og 5 er "Minst like mye som nå":

Svarene viser at betydningen av at Ombruket er plassert på Ellingsrud er svært høy blant de som i dag jobber som frivillig for Ombruket.

Gjennom spørreundersøkelser blant de frivillige i perioden september - oktober, svarte de følgende på spørsmålet "I hvilken grad hadde du engasjert deg i frivillig arbeid hvis Ombruket ikke eksisterte?", hvor 1 er "Ikke i det hele tatt" og 5 er "Minst like mye som nå":

Svarene viser at det har en betydelig betydning at det er nettopp Ombruket de frivillige jobber for (grovt anslått til rundt 50%). Men svarene viser samtidig at engasjementet blant de frivillige til å jobbe frivillig er generelt høy, noe Ombruket da klarer å utløse.

Fokusgruppeintervjuer med hhv [5 frivillige](#) og [3 i kjernegruppen](#) til Ombruket i desember ga underbyggende innsikt om Ombrukets rolle og evne til å fremme lokal frivillighet:

- Ombruket fungerer som en praktisk inngangsport til frivilligheten for flerspråklige, der selve arbeidet blir en metode for integrering og språktrening.
Sitat: «*Det kom en innom og spurte om hun kunne bidra på Ombruket for å lære norsk. Denne personen var der lenge og lærte seg å beherske språket mye bedre.*»
- Frivilligheten ved Ombruket skaper en sterkere tilknytning til Ellingsrud og fungerer som en katalysator for videre engasjement i nærmiljøet.
Sitat: "*Vi føler at Ombruket er vårt, vi har eierskap til det og føler vi bidrar. (...) Vi sier ja for Ellingsrud og vil bidra til det som skjer.*"
- Ombruket fungerer som en viktig arena for personer som står utenfor det ordinære arbeidslivet. Frivilligheten her gir deltakerne en strukturert hverdag, sosial tilhørighet og en følelse av mestring og å være til nytte, selv når personlige forutsetninger varierer.
Sitat: "*For meg betyr Ombruket veldig mye. Det er et viktig sted å kunne være når man har falt utenfor arbeidslivet og selv på dårlige dager er det givende å kunne være der og treffe alle de andre på bakrommet.*"
- Ombruket evner å samle mennesker på tvers av alder og livsfaser. Dette skaper et unikt miljø der ungdom og eldre samarbeider om et felles mål, noe som styrker det sosiale samholdet i lokalsamfunnet.
Sitat: "*Det er kult når mennesker mellom 15 og 75 møtes og har et felles prosjekt.*"
- Ombruket beskrives ikke bare som en butikk, men som et "lim" eller en "unnskyldning" for å bygge et større fellesskap på Ellingsrud. Frivilligheten her fungerer som et utgangspunkt for nye ideer og initiativer som sprer seg til resten av nærmiljøet.
Sitat: "*Ombruk er unnskyldningen for noe større som binder lokalsamfunnet sammen.*"

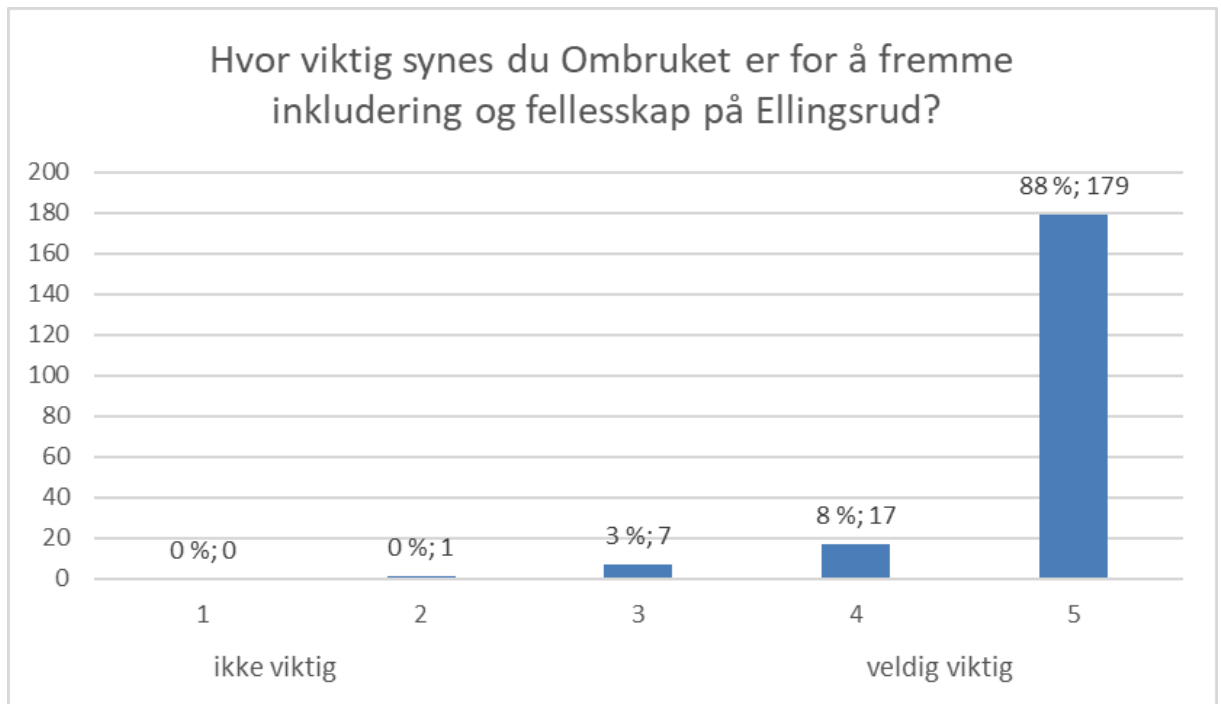
Konklusjon

Ombruket bidrar til å mobilisere personer til frivillighet, både blant de som hadde engasjert seg i frivillig arbeid uansett, og de som ikke hadde gjort det for andre enn Ombruket. At Ombruket er plassert på Ellingsrud har svært stor betydning. Det kan ut fra spørreundersøkelsene og fokusgruppeintervjuene slås fast at Ombruket bidrar stort til å fremme frivillighet på Ellingsrud.

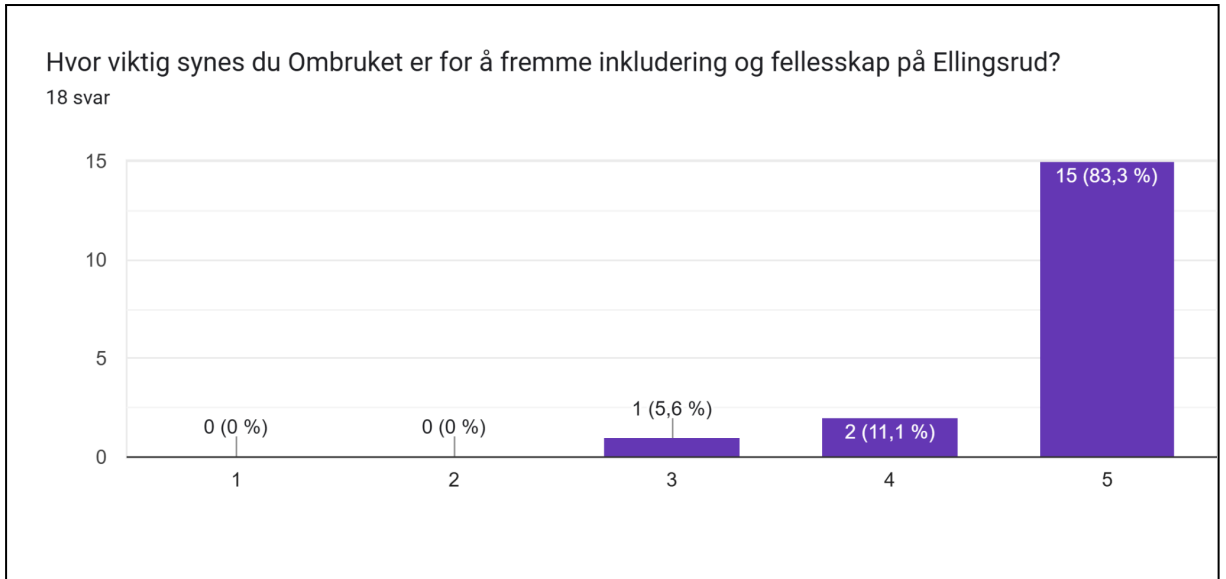
b) **Fremmer inkludering og fellesskap**

Ombruket fører oversikt over [antall kunder av Ombrukets butikk og antall deltakere på Ombrukets reparasjonsaktiviteter](#). I 2025 har de hatt i gjennomsnitt 48 kunder i butikken per dag butikken er åpen, og 5 deltakere per gang på reparasjonsaktivitetene.

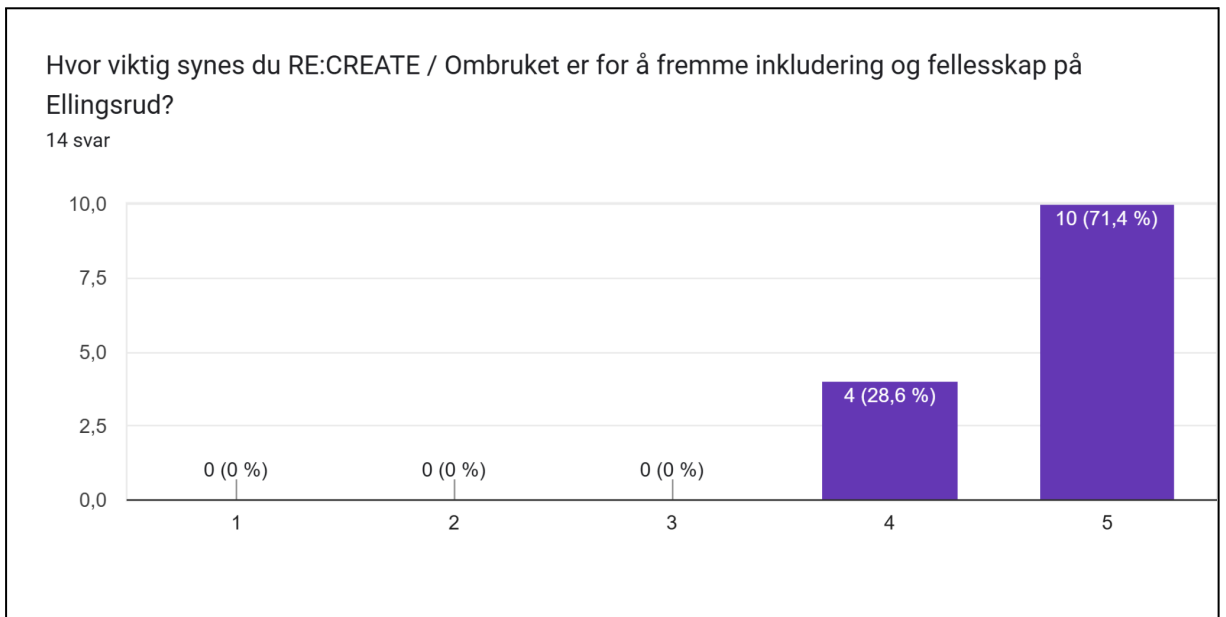
Gjennom spørreundersøkelser blant Ombrukets butikkunder i perioden september - oktober, svarte 206 kunder følgende på spørsmålet "Hvor viktig synes du Ombruket er for å fremme inkludering og fellesskap på Ellingsrud?", hvor 1 er "Ikke viktig" og 5 er "Veldig viktig":

Gjennom spørreundersøkelser blant de frivillige i perioden september - oktober, svarte 18 frivillige følgende på spørsmålet "Hvor viktig synes du Ombruket er for å fremme inkludering og fellesskap på Ellingsrud?", hvor 1 er "Ikke viktig" og 5 er "Veldig viktig", svarte de frivillige:

Gjennom spørreundersøkelser blant deltakere på Ombrukets reparasjonsaktiviteter i perioden september - oktober, svarte 14 deltakere følgende på spørsmålet "Hvor viktig synes du Ombruket er for å fremme inkludering og fellesskap på Ellingsrud?", hvor 1 er "Ikke viktig" og 5 er "Veldig viktig", svarte de:

Alle spørreundersøkelsene viser at Ombruket oppfattes å ha en svært viktig rolle i å fremme inkludering og fellesskap på Ellingsrud.

Fokusgruppeintervjuer med hhv [3 kunder](#), [5 frivillige](#), [3 i kjernegruppen](#) og [2 samarbeidspartnere](#) til Ombruket i desember, ga underbyggende innsikt om Ombrukets rolle og evne til å fremme lokal inkludering og fellesskap:

- Ombruket fungerer som en unik sosial møteplass hvor tradisjonelle barrierer som alder, religion, språk og sosioøkonomisk status viskes ut. Det beskrives som en "community" hvor alle sosiale lag møtes, noe som skaper nye relasjoner og en økt tendens til å hilse på hverandre i nabolaget for øvrig.
Sitat: *"Ombruket er en sosial møteplass hvor du kan møte andre uavhengig av religion, bakgrunn, språk og alder."*
- Ombruket oppfattes som mer enn bare en gjenbruksstasjon; det fungerer som en katalysator eller "unnskyldning" for å binde sammen lokalsamfunnet, og hvor det utvikles en sterk eierskapsfølelse ("vårt") og en stolthet over Ellingsrud som et område i positiv utvikling.
Sitat: *"Jeg har fått en mye sterkere identitet tilknyttet Ellingsrud av å jobbe på Ombruket og med andre frivillige initiativ."*
- Ombruket fungerer som en arena der mennesker som ellers ikke ville møtt hverandre, kan bygge relasjoner. For de frivillige er butikken selve inngangsporten til å føle seg inkludert i lokalmiljøet og skape en dypere tilknytning til området. Det bidrar til å bryte ned sosiale barrierer i en flerkulturell bydel ved at man samarbeider på tvers av kulturer.
Sitat: *"Vi bygger relasjoner mellom mennesker som er helt fremmede. Å kunne delta på Ombruket er veldig viktig for meg for å føle at jeg hører til i lokalmiljøet."*
- Kunder opplever at det er enklere å komme i kontakt med både ansatte og andre kunder her enn i ordinære butikker, og at butikken legger til rette for samtaler på tvers av kulturer og bakgrunner.
Sitat: *"Jeg tenker Ombruket som møteplass er ganske viktig. Innvandrerbefolkningen er ikke på så mange av de andre møteplassene, og disse søker hit."*
- Ombruket senker terskelen for inkludering ved å fungere som en praktisk læringsarena for det norske språket. De frivillige inntar en bevisst rolle som trygghetsfigurer og brobyggere, noe som gjør det lettere for besøkende — særlig de med minoritetsbakgrunn — å ta kontakt og bli en del av det lokale fellesskapet.
Sitat: *"Jeg har vært hjemmевærende lenge og mistet trening i å snakke norsk. Her kommer jeg inn i det norske språket igjen."*
- For kundene har Ombruket en viktig symbolsk funksjon som gir Ellingsrud verdighet og skaper stedstilhørighet. Ved å fylle tidligere tomme lokaler med lys og aktivitet, motvirker butikken en følelse av forfall og skaper i stedet stolthet over lokale initiativer.
Sitat: *"Ombruket er kjempeviktig for stedstilhørighet. Det som ikke*

bidrar til det, er tomme lokaler. Det gir inntrykk av at stedet man bor på ikke har verdighet."

- Ombruket ses på som en sentral drivkraft for aktivitet på Ellingsrud. Butikken har lyktes med å aktivisere områder som tidligere ble oppfattet som "mørke avlukker", og har dermed bidratt til økt trygghet og sosialt liv på torget. Ombruket beskrives som selve kjernen i arbeidet med å gjenskape torgets opprinnelige funksjon som nabolagets samlingssted.
Sitat: "Da jeg kom til Ellingsrud, ble jeg overrasket over det store engasjementet på Ellingsrud. Ombruket er hjertet for dette engasjementet."

Konklusjon

Ombruket oppfattes ganske entydig å ha en svært viktig rolle i å fremme inkludering og fellesskap på Ellingsrud.

Styrker lokal identitet og deltakelse

Ombruket fører oversikt over de sosiale arrangementene de arrangerer eller aktivt deltar i. I 2025 har de vært aktivt involvert i en rekke sosiale arrangementer, hvorav de store var:

- i) dugnadsfest 30. april, se <https://www.ellingsrudvel.no/post/dugnads%C3%A5nden-lever>, der Ombruket inviterte hele Ellingsrud med på å sy vimpler og dekorere torget. Det ga liv og trivsel til et nokså grått torg 😊
- ii) Ellingsruddagen, se <https://www.ellingsrudvel.no/post/ellingsruddagene-2025>, der Ombruket hadde marked/auksjon og enda flere vimpler kom opp.
- iii) åpent møte i Ellingsrud kvinnegruppe for livssynsdialog med foredraget «Ombruket som nabolagsaktivitet».
- iv) Julemarked 28. november sammen med velforeningen, Pådriv, OBOS mfl der hele Ellingsrud, både barn og voksne, ble invitert til å delta med stand og selge klær, ting, leker og julepynt. En ungdomsskoleklasse i regi av FAU samlet inn brukt skiutstyr og vintersportsklær og solgte til inntekt for skoletur neste år. Flere solgte strikkeprodukter og juleting. Noen solgte julekaker og julegodt. De fleste fikk solgt noe, enkelte veldig mye. Ombruket hadde egen stand og solgte like mye som på en vanlig åpen dag.

I tillegg til dette arrangerte Ombruket i juni teknisk datahjelp med lokale datakyndige fikserer, og de samarbeidet utover høsten om fikseverksted med Fix-it, som senere skiftet navn til ReCreate. Dette var mindre arrangementer som foregikk i Prosjektlokalet. Ombruket deltok her med symaskiner og veiledere i søm. Dette ble en utprøving av tidligere "Åpen systue" i et annet format og lokale, som har gitt nyttige erfaringer.

Fokusgruppeintervjuer med hhv [3 kunder](#), [5 frivillige](#), [3 i kjernegruppen](#) og [2 samarbeidspartnere](#) til Ombruket i desember, ga god innsikt om Ombrukets rolle og evne til å styrke lokal identitet på Ellingsrud:

- Ombruket ses på som en sentral drivkraft for aktivitet på Ellingsrud. Butikken fungerer som et utgangspunkt for beboere med iver og ideer, og bidrar til en følelse av at Ellingsrud er et sted der det skjer positive ting. Ved å mobilisere ressurssterke frivillige styrkes oppfatningen av Ellingsrud som et aktivt og levende nabolag. Sitat: "Vi føler at vi vet hva som foregår i nærmiljøet på Ellingsrud. Vi sier ja for Ellingsrud og vil bidra til det som skjer."
- Gjennom en strategisk plassering i et tidligere "mørkt avlukke" har Ombruket bidratt til å aktivisere torget og skape trygghet, noe som er avgjørende for å gjenskape torgets historiske funksjon som Ellingsruds samlingssted, og gi beboerne en fornyet stolthet over sitt eget nærsenter. Sitat: "*Det at de har jobbet med møteplassfunksjonen har vært viktig for arbeidet med revitaliseringen på Ellingsrud.*"
- Kunder opplever at Ombruket gir Ellingsrud en følelse av verdighet ved å fylle tomme lokaler med lys og innhold. Butikken fungerer som et bevis på at det skjer positive ting i nabolaget, noe som motvirker inntrykket av et område i forfall og skaper stolthet over lokale initiativer. Sitat: "Ombruket er et alternativ til mer kommersielle virksomheter som er vanskelige å drive her. Folk bruker ikke de kommersielle butikkene som opprettes her. Det ser vi gang på gang."
- For beboerne fungerer Ombruket som noe unikt de kan vise frem til andre, og det trekkes frem som et eksempel på Ellingsruds særpreg sammenlignet med andre steder i Oslo. Det skaper en optimisme for fremtiden og en forventning om at torget skal utvikle seg til et mer levende og attraktivt samlingspunkt. Sitat: "*Det Ellingsrud har som ikke andre steder har er et torg og mange gode initiativer. Lokale initiativ er noe å briefe med.*"
- De frivillige opplever at arbeidet ved Ombruket gir dem en betydelig sterkere personlig tilknytning til Ellingsrud. Ved å delta aktivt i utformingen av butikken, føler de at de eier prosjektet og er direkte bidragsytere til en positiv utvikling i sitt eget nabolag. Denne følelsen av medvirkning gjør at de frivillige identifiserer seg mer med stedet og er stolte over de endringene som skjer. Sitat: "*Vi føler at Ombruket er vårt, vi har eierskap til det og føler vi*

bidrar."

- Ombruket fungerer som en sentral brikke i en større positiv transformasjon av Ellingsrud, hvor torget og senteret går fra å være stille til å bli et levende møtested. De frivillige ser på butikken som et bevis på at Ellingsrud er "på vei opp" og i fokus, noe som endrer hvordan de ser på sitt eget lokalsamfunn og gir en følelse av å være en del av noe samlende og fremtidsrettet.
Sitat: "Det er en forventning om at det kommer til å komme mer, og skje mer på torget. Og det skaper en god følelse for de som bor her, og en forventning om mer aktivitet."
- Ombruket oppleves som en sentral del av en bevisst satsing på å øke stoltheten over Ellingsrud. Butikken fungerer som et synlig bevis på positiv endring og mer liv på torget, noe som gjør det naturlig for de involverte å trekke frem Ombruket som et høydepunkt når de snakker om nabolaget sitt med folk utenfra.
Sitat: "*Det føles naturlig å trekke frem Ombruket når jeg snakker om Ellingsrud. Jeg liker Ellingsrud og er stolt av Ellingsrud.*"
- Ombruket beskrives ikke bare som en butikk, men som en samlende kraft – et "lim" – som binder lokalsamfunnet sammen og fungerer som et utgangspunkt for nye lokale initiativer. Gjennom dette skapes en sterk "community"-følelse der beboerne kjenner økt tilhørighet ved at de hilser mer på hverandre og føler seg som en del av Ellingsrud når de er en del av Ombruket.
Sitat: "*Jeg opplever at Ombruket bidrar til den samlende effekten og er en del av en positiv endring.*"

Konklusjon

Ombruket synes å bidra betydelig til å styrke lokal identitet på Ellingsrud. Dette vises gjennom antallet arrangementer, deltakere og interessentgruppens oppfattelse av hvordan Ellingsruds lokale identitet påvirkes.

3) Vil en samlokalisering av aktører/deling av arealer føre til mer ombruk og økt sosial bærekraft?

Utgangspunktet er at Ombruket i dag er lokalisert i et separat bygg litt utenfor Ellingsrudåsen torg, men vil muligens samlokaliseres i lokaler på Ellingsrudåsen torg i løpet av 2026.

I og med at Reshare avsluttes i løpet av 2025, og samlokaliseringen tidligst vil kunne skje i 2026, vil ikke Reshare kunne gjennomføre reelle effektmålinger av en samlokalisering. I stedet har vi gjennom fokusgruppeintervjuer med hhv [3 kunder](#), [5 frivillige](#), [3 i kjernegruppen](#) og [2 samarbeidspartnere](#) til Ombruket i desember,

fått noen relevante innspill knyttet til betydningen av en samlokalisering av med andre aktører på Ellingsrud:

- Ombruket kan være et virkemiddel ("unnskyldning") for å oppnå et større mål: å binde lokalsamfunnet sammen på tvers av samfunnslag. Ved å dele arealer eller plassere Ombruket slik at det fungerer som et "lim" for felles arrangementer, kan det skape en synergi der ulike lokale initiativer "danser sammen". Dette antyder at en samlokalisering ikke bare handler om butikkdrift, men om å forsterke den sosiale bærekraften ved å gjøre Ombruket til kjernen i et bredere nabolagsfellesskap.

Sitat: *"Ombruket er limet som skaper et felles arrangement, og flere arrangementer og initiativ spinner ut av det."*

- Dagens plassering av Ombruket var et bevisst strategisk valg for å aktivisere en tidligere "mørk" og lite brukt del av torget. Ved å dele areal med torgets øvrige funksjoner har Ombruket bidratt til økt sosial bærekraft gjennom trygghetsskapende aktivitet. En fremtidig samlokalisering i et nytt nabolagshus kan være en mulighet til å samle flere funksjoner som i dag er spredt, noe som kan forsterke rollen som en stabil og inkluderende møteplass for hele lokalbefolkningen.

Sitat: *"Plasseringen av Ombruket har vært et strategisk valg. Det er plassert i en del av torget som er ansett som et litt mørkt avlukke for å aktivisere dette. Plasseringen har vært med på å skape større trygghet i området ved at Ombruket ligger der."*

- En flytting til torget kan øke butikkens synlighet betydelig, noe som kan tiltrekke flere kunder og dermed fremme mer ombruk. Samtidig kan en samlokalisering med sosiale funksjoner, som for eksempel en kafé, være en mulighet til å styrke den sosiale bærekraften ved å skape en dedikert arena der folk kan sette seg ned og prate sammen i forlengelsen av butikkbesøket.

Sitat: *"Det å flytte Ombruket inn på torget kan trekke flere kunder. Da blir det mer synlig og flere får vite om det. (...) En kafé kunne gitt en møtearena hvor folk har muligheten til å sette seg ned å prate."*

- Kunder ser fordeler ved å gjøre Ombruket til en del av et lokalt nabolagssenter. En slik samlokalisering kan styrke den sosiale bærekraften ved å skape nærhet til andre lokale aktiviteter, samtidig som det kan øke ombruket dersom butikken får større plass til å håndtere flere varegrupper, som for eksempel møbler. Det påpekes imidlertid at det er viktig å bevare butikkens særpreg og unike funksjon, slik at konseptet ikke "vannes ut" ved sammenslåing med andre tilbud som kafé.

Sitat: *"Det kunne vært en fordel å ha Ombruket som en del av et*

lokalt nabolagssenter. Da kunne det fått mer nærhet til andre ting som foregår her."

Konklusjon

En samlokalisering av Ombruket med andre aktører / funksjoner på Ellingsrudåsen torg kan forsterke Ombrukets rolle som en stabil og inkluderende møteplass for hele lokalbefolkningen. Det er imidlertid viktig å vurdere denne effekten opp mot hva det vil si for eksisterende lokasjon om Ombruket flyttes derfra, og også i hvilken grad Ombruket da klarer å beholde den unike identiteten den har i dag.

4) Ombrukets fremtidige økonomi

Gjennom fokusgruppeintervjuene med hhv [3 i kjernegruppen](#) og [2 samarbeidspartnere](#) til Ombruket i desember, ble også Ombrukets fremtidige økonomi diskutert. Her er noen relevante innspill fra diskusjonen:

- Samarbeidspartnerne peker på at Ombruket står overfor et veivalg. For at driften skal være økonomisk bærekraftig på sikt, mener de at det er nødvendig med profesjonalisering. Det kan stå i konflikt med den ideelle visjonen til Ombruket, som ønsker å holde prisene lave for å være mest mulig inkluderende.
Sitat: "Skal de gå ombruksveien blir det vesentlig med profesjonalisering av driften. Ønsker man å se for seg et ombrukstilbud må man begynne å profesjonalisere, og se på hvordan kostnadene skal dekkes."
- Kjernegruppen påpeker at det er en innebygd motsetning mellom ønsket om å være sosialt inkluderende (lave priser) og behovet for økonomisk bærekraft. De er bevisste på at butikken i dag ikke drives som en kommersiell enhet, men som et sosialt tiltak hvor profitt er underordnet tilgjengelighet for alle.
Sitat: "Det er et bevisst valg at det skal være billig for at flest mulig skal ha råd til å handle der. Skal man ha økonomisk bærekraft i det, så må man sette opp prisene. Men da mister man kanskje de som trenger det mest."
- Den fremtidige økonomiske modellen avhenger av hvilken funksjon som skal prioriteres. Samarbeidspartnerne mener at Ombruket må velge retning, da en rendyrket ombrukssentral vil kreve en helt annen økonomisk struktur og profesjonell styring enn en lavterskel møteplass.
Sitat: "For å videreutvikle Ombruket må man ta et valg tilknyttet om det skal være en ombrukssentral eller en møteplass."
- For fremtiden ser kjernegruppen et behov for å definere om Ombruket primært skal være en effektiv ombrukstasjon eller en sosial møteplass. De mener at en rendyrking av butikkdelen vil kreve en profesjonalisering og en annen økonomisk modell enn den nåværende, som i stor grad er basert på

frivillighet og sosiale verdier.

Sitat: "For å videreutvikle Ombruket må man ta et valg tilknyttet om det skal være en ombrukssentral eller en møteplass. Skal det være en butikk som går rundt, må det drives mer profesjonelt."

- Dagens økonomiske bærekraft er skjør fordi den i stor grad hviler på at OBOS dekker driftskostnader og at frivillige legger ned en enorm innsats. Samarbeidspartnerne understreker at OBOS ikke kan subsidiere driften evig. For å overleve i fremtiden må det etableres en bedre samhandling med andre aktører slik at man unngår at de frivillige kreftene brenner seg ut.

Sitat: "Dette krever en bedre samhandling med andre aktører og Ellingsrud frivilligsentral slik at ikke ildsjelene brenner seg ut. (...) OBOS vil ikke støtte en ombrukssentral økonomisk langt inn i fremtiden".

- Den økonomiske bærekraften er i dag tett knyttet til støtten fra OBOS, særlig når det gjelder lokaler. Kjernegruppen uttrykker en bekymring for at prosjektet er sårbart uten denne drahjelpen, og at fremtidig økonomisk overlevelse avhenger av at de store aktørene fortsetter å ta et samfunnsansvar på Ellingsrud.

Sitat: "Uten støtten fra OBOS og de rimelige lokalene, ville det vært umulig å drive Ombruket slik det gjøres i dag. Det er de som sitter med nøkkelen til om dette er økonomisk levedyktig på sikt."

Konklusjon

For fremtiden er det behov for å ta stilling til om Ombruket primært skal være en ombruksstasjon eller en sosial møteplass. Valget her vil ha stor betydning for den økonomiske modellen til Ombruket. Å være både ombruksstasjon og sosial møteplass like mye kan være vanskelig å få til rent økonomisk. Dette blir det viktig å bruke tid på å avklare i tiden fremover.